

Ljudmila Plesničar Gec (1931–2008)

Vita mortuorum in memoria est posita vivorum.

(Življenje mrtvih je v spominu živih.)

Cicero, *Philippicae* 9,5,10

In Ljudmili Plesničar Gec je uspelo, da je vtakala v zavest osveščenega prebivalca Ljubljane zaokroženo podobo antične predhodnice današnjega mesta.

Minilo je že več kot leto dni, odkar je sklenila svojo življenjsko pot muzejska svetnica dr. Ljudmila Plesničar Gec, ključna oseba odkrivanja in raziskovanja Emone v zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja. Čeravno jo je ovirala bolezen, ji je še dobro leto pred smrtjo uspelo izdati *Emonski forum*, rezultate o raziskavah rimskega središča mesta, in bila je še polna načrtov, da bo zaokrožila svoja spoznanja o biti in vlogi Emone v tistem času in prostoru.

Rojena je bila v kmečki družini v Sežani v času italijanske okupacije. Osnovno šolo in del gimnazije je obiskovala v Sežani in Trstu in slednjo je po vojni končala v Postojni. Vpisala se je na Arheološki oddelek Filozofske fakultete v času profesorjev Srečka Brodarja, Josipa Korošca in Josipa Klemenca.

Po diplomu je za kratek čas delala v Kopru: najprej v Pokrajinskem muzeju in nato v Arhivu.

Leta 1961 je dobila službo v Mestnem muzeju Ljubljana in začela se je njena "emonska" arheološka pot. Kajti ob gradnji Bavarskega dvora in podhoda pod železnico na Slovenski cesti je še isto in naslednje leto njena ekipa dobesedno izpod čeljusti bagrov trgala grobne najdbe iz tega dela severnega emonskega grobišča. Dokumentiranih je bilo skoraj tisoč grobov. Iz te izkušnje je pri naslednjem zaščitnem izkopavanju dveh antičnih stanovanjskih enot ob severnem obzidju na današnjem Trgu republike – čeravno se ni dalo ohraniti samega zidu – z vso skrbnostjo in s pomočjo takrat novih metod dokumentirala ostanke antične arhitekture in najdbe. Nato so sledila nadaljnja zaščitna izkopavanja. Pred gradnjo Strojne fakultete ob Aškerčevi cesti ter na Jakopičevem vrtu na Mirju so pod njenim vodstvom odkrivali ostanke stanovanjskih zgradb. Ob začetku Slovenske ceste je bil pred gradnjo Ferantovih blokov izkopan del emonskega foruma, kar je arhitekta E. Ravnikarja navdihovalo pri gradnji celostne podobe tega stanovanjsko-poslovnega kompleksa. Ob osnovni šoli Majde Vrhovnik med Gregorčičevo in Erjavčevo cesto so na prostoru za novo telovadnico

pod njenim vodstvom izkopali ostanke antičnega stanovanjskega predela, katerega del je bil tudi del verskega središča emonskih kristjanov. Pred gradnjo Kulturnega doma Ivana Cankarja je bilo raziskano stanovanjsko območje ob emonskem zahodnem obzidju. Zadnje terensko delo Ljudmile Plesničar Gec je bilo obsežno izkopavanje na področju presečišča štirih emonskih insul za gradnjo nove Narodne in univerzitetne knjižnice.

Že leta 1965 ji je uspelo, da so bili v urbanističnem in kasneje v dopolnjenem regulacijskem načrtu Ljubljane v okviru zakonodaje vneseni posamezni varstveni režimi za zavarovanje arheološkega terena pred gradbenim posegom, z dostavkom, da stroške izkopavanj krije investitor. Imela je izjemen posluš za antične arhitekturne ostanke, zato si je prizadevala, da bi jih čim več "in situ" ohranili kot našo nepremično kulturno dediščino. Tako je bil leta 1967 restavriran in za javnost odprt *Jakopičev vrt* (danes *Emonska hiša*) kot prvi arheološki park Mestnega muzeja Ljubljana. Razstavišče v restavriranih *severnih emonskih vratih* (danes *Bukvarna*) je bilo odprto za javnost 1974. leta, dve leti pozneje pa arhitekturni ostanki *zgodnjekrščanskega centra* ob Erjavčevi cesti, prav tako urejeni v *arheološki park*. Med Prešernovo cesto in Kulturnim domom Ivan Cankar je restavriran ostanek zahodnega emonskega obzidja. Leta 1979 je bilo pod njenim vodstvom z veliko razstavo Rešena arheološka dediščina Ljubljane odprto Razstavišče Rihard Jakopič, kjer je ohranjen in predstavljen del emonskega foruma. In prav simbolno: na dan njene smrti ga je dobil v upravljanje Mestni muzej (zdaj Galerija Jakopič v sestavi Muzeja in galerij mesta Ljubljane).

Ljudmila Plesničar Gec je v svoje terensko in muzejsko delo sčasoma vnesla vse elemente, ki so danes samostojne enote muzejskega dela: pedagoško in dokumentacijsko službo, muzejsko trgovino.

Ob množičnem številu izkopanega gradiva si je prizadevala, da so bili izsledki izkopavanj čim prej objavljeni. Tako je leta 1972 izšlo *Severno emonsko grobišče*, kataloška objava vseh izkopanih grobov pod njenim vodstvom do tistega obdobja. Skupaj z objavo starejšega emonskega gradiva, ki ga hrani Narodni muzej Slovenije in ga je tudi

isto leto objavila Sonja Petru, sta to deli, ki sta temelj za vrednotenje obsežnega antičnega gradiva, ki ga hranita obe muzejski ustanovi, in za primerjave ob novih izkopavanjih bodisi grobiščnih kot naselbinskih depozitov. Že pred to objavo je izbrala manjše število grobov, ki jih je objavila v *Inventarii Archaeologici*. Desetletje zatem je izšel *Zgodnjekrščanski center v Emoni* (s sodelavci). Za doktorat je analizirala *Keramiko iz emonskih nekropol*, in to objavila kot monografijo. Njen najljubši emonski predmet – *bronasta posoda*, izkopana pod Kulturnim domom Ivan Cankar – je izšla v Situli Narodnega muzeja leta 1982. Nove izsledke o njej je objavila v Suplementu *Journal of Roman Studies* dvajset let pozneje. S proučevanjem *antičnih fresk* se je ukvarjala skoraj ves čas svojega aktivnega dela v Mestnem muzeju in rezultati njenega dela in sodelavca Veljka Tomana so izšli v dveh delih v Katalogih in monografijah Narodnega muzeja Slovenije leta 1997 in 1998. V prvi knjigi je predstavljeno emonsko gradivo iz obeh muzejev, v drugem delu pa freske iz pokrajinskih muzejev Celja in Ptuja. Ob prelomu tisočletja je izšel *Urbanizem Emone*, njena sinteza urbanističnih spoznanj o tem antičnem mestu in pregled njenih izkopavanj z arhitekturnega aspekta. Njeno zadnje delo je timska objava *Emonskega foruma*. Skorajda je že zaključila pripravo za tisk z izkopavanj grobišč na Ajdovščini, ob Metalki ter ob Linhartovi cesti, a jo je smrt prehitela.

Pisala je strokovne članke v domača in tuja arheološka glasila in se aktivno udeleževala mednarodnih simpozijev s predstavljanjem emonske tematike. To nam zgovorno potrjuje njena bibliografija. Doma je organizirala mednarodne kolokvije v okviru Slovenskega arheološkega društva, katerega predsednica je bila v 70. letih 20. stoletja: *Emona – Ravenna*, *Zgodnjeresrednjeveški kolokvij v Kopru* leta 1974. Bila je tudi aktivna članica združenja *Rei Cretariae Romanae Favtorum* (proučevalcev antične keramike). Eno njihovih srečanj je bilo po njeni strokovni in organizacijski zaslugi leta 1973 v Ljubljani. Imela

je tudi mandat predsednice Muzejskega društva Slovenije in Ljubljanske kulturne skupnosti.

Močno si je prizadevala, da je bilo emonsko gradivo čim večkrat na ogled tako doma kot v tujini. Skupaj s sodelavci ji je uspelo pripraviti vrsto razstav: od Emonske freske v Arkadah 1973. leta, dvakrat je vodila stalno arheološko postavitev v samem Mestnem muzeju v Ljubljani, organizirala je in imela "levji delež" pri strokovnem delu odmevne razstave *Rešena arheološka dediščina Ljubljane*, do zadnje leta 1996 v Cankarjevem domu *Pozdravljeni, prednamci!* Z razstavami o arheološki preteklosti Ljubljane je utirala pot sodelovanju z muzeji v tujini, tako npr. v Pulju, Beogradu, Varšavi, Krakovu, Ogleju, Tolmezzu, Regensburgu.

Za svoje aktivno strokovno in družbeno politično delo je prejela vrsto priznanj: nagrado mesta Ljubljane, Župančičevo nagrado, najvišjo muzejsko priznanje – Valvasorjevo nagrado, nagrado Slovenskega arheološkega društva za življenjsko delo na področju arheologije in častni znak svobode republike Slovenije.

Že iz kratkega in nepopolnega pregleda njenega dela je razvidno, koliko pionirskega dela je opravila tako na arheološkem kot muzejskem področju in pri varovanju kulturne dediščine. Bila je močna osebnost, ki je znala združevati ljudi k skupnemu delu, a obenem trdno zagovarjati svoje poglede. Rada je poudarjala svoje kraške korenine, ki so se kazale v njenem značaju: z neomajno voljo in delavnostjo je sledila zastavljenim ciljem. Obenem pa je imela široko znanje, zanimala so jo raznolika področja umetnosti in znanosti, ki niso bila povezana zgolj z arheološko in muzejsko stroko. In imela je odprto srce in roke za sočloveka. Tisti, ki smo jo poznali, vemo, kako dragocen človek je odšel od nas. Strokovnjaki, ki se ali se bodo kakorkoli ukvarjali z Emono – arheologi, pa tudi raziskovalci iz drugih strok – ne bodo mogli mimo njenega dela.

Irena SIVEC

Bibliografija Ljudmile Plesničar Gec

1957

Svatbeni običaji v okolici Buzeta v prvi polovici XIX. stoletja. – *Kronika* 5, 1957, str. 95–97.

1961

Antična Emona v srcu moderne Ljubljane. – (Zbirka Spomeniški vodniki). – Ljubljana 1961, 14 str. Soavtorica Tatjana Bregant.

1962

- Agrotehnika, bivše dvorišče Titove ceste št. 29. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 297.
- Agrotehnika, dvorišče, Titova cesta št. 29. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 298.
- Dvoržakova ulica št. 3. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 276.
- Gospodarsko razstavišče - Litostroj, Titova cesta 48. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 302.
- Gospodarsko razstavišče, Titova 45. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 299, 302.
- Lekarna Bežigrad, Titova 55. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 302.
- Lokacija Inštituta za kemijo ob Rimskem zidu. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 293.
- Masarykova cesta med Titovo in novo pošto. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 292.
- Merkator, dvorišče bivšega Bavarskega dvora, Titova cesta št. 31. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 298.
- Prežihova 9. Klasična gimnazija – dvorišče. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 293.
- Sondažna izkopavanja na prostoru Tekstilnega inštituta v Snežniški ulici. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 296.
- Titova št. 29 (Agrotehnika). – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 297–298.
- Titova cesta 31 (Bavarski dvor). – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 298.
- Titova cesta št. 43. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 299.
- Titova cesta št. 50. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 302.
- Titova cesta št. 51. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 302.
- Titova št. 45. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 299.
- Vegova 4. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 307.
- Vogal Titove in Prešernove ceste. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 298.
- Vogal Tržaške in Oražmove. – *Varstvo spomenikov* 8, 1960–1961 (1962), str. 307.
- Arheološke pridobitve Mestnega muzeja v Ljubljani. – *Naši razgledi* 11, 1962, št. 9 (12. 5.), str. 169.
- Rimske izkopanine. – *Obzornik* 10, 1962, str. 731–735.

1963

- Bronasta statueta Venere iz emonske insule XXIX. – *Kronika* 11, 1963, str. 115–117.
- Emona, Ljubljana-rimska arhitektura i nalazi. – *Arheološki pregled* 5, 1963, str. 85–89.
- Arheologi izkopavajo v osrčju Ljubljane. – *Življenje in tehnika* 3, 1963, str. 232–235.
- Nova odkritja in arheološke najdbe pri gradnji nove Ljubljane. – *Turistični vestnik* 11, 1963, str. 328–333.
- Vprašanja Emone. – *Naši razgledi* 12, 1963, št.11 (8.6.), str. 216.
- Rimska vrata pod Titovo cesto v Ljubljani. – *Naši razgledi* 12, 1963, št.13 (6.7.), str. 267.

1964

- Severna emonska vrata pod traso Titove ceste v Ljubljani. – *Kronika* 12, 1964, str. 67–73.
- Emona, Ljubljana – rimska arhitektura i pojedinačni nalazi. – *Arheološki pregled* 6, 1964, str. 68–70.
- Arheološke pridobitve 1963: arheološki posegi ljubljanskega Mestnega muzeja in problem prezentacije spomenikov. – *Naši razgledi* 13, 1964, št. 4 (22.2.), str. 69.

1965

- Novo odkrita rimska plastika v Emoni. – *Kronika* 13, 1965, str. 98–101.
- Depojska najdba rimskih republiških in zgodnjecesarških novcev v Emoni. Arheološko poročilo. – *Situla* 8, 1965, str. 119–122.
- Emona, Ljubljana – rimska arhitektura i pojedini nalazi. – *Arheološki pregled* 7, 1965, str. 120–122.
- Ljubljana, Gorupova ulica. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 146.
- Ljubljana, Titova in Celovška cesta. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 147.
- Ljubljana, bodoči Trg revolucije, Titova cesta. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 179.
- Ljubljana, predel med Gorupovo, Aškerčevo in Cojzovo. – *Varstvo spomenikov* 9, 1962–1964 (1965), str. 180.

1966

- Nekaj zgodovinskih podatkov o Slovenskem Primorju v rimski dobi in antični situs Egide. – *Kronika* 14, 1966, str. 68–72.
- Zaščitno izkopavanje rimske stavbe ob Tržaški cesti v Ljubljani. – *Arheološki vestnik* 17, 1966, str. 453–467.
- Arheološki rezervat na Mirju. – *Varstvo spomenikov* 10, 1965 (1966), str. 150–153.
- Ljubljana-Drama, Trg mladinskih delovnih brigad. – *Varstvo spomenikov* 10, 1965 (1966), str. 200.
- Zgodovinski pregled arheoloških dob v Ljubljani. – *Naši razgledi* 15, 1966, št. 8 (13.4.), str.157.

1967

- La necropole Romaine a Emona*. – (Inventaria archaeologica 10). – Ljubljana 1967, 15 fol.
- Obeležje in kronologija antičnih grobov na Prešernovi in Celovski cesti v Ljubljani. – *Arheološki vestnik* 18, 1967, str. 137–151.
- Ljubljanske opekarne na Viču. – *Varstvo spomenikov* 11, 1966 (1967), str. 124.

1968

- Jakopičev vrt*. – (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije 14). – Ljubljana 1968, 22 str.
- Rimski vodnjak ob ljubljanskih opekarnah v Ljubljani. – *Arheološki vestnik* 19, 1968, str. 403–414.
- Forum, središče Emone: ob izkopavanjih na Ferantovem vrtu v Ljubljani. – *Naši razgledi* 17, 1968, št. 16 (7.9.), str. 497.

1969

- Emona v luči najnovejših arheoloških odkritij. – *Sinteza* 13–14, 1969, str. 109–116.

Novo odkriti starokrščanski objekti pri osnovni šoli Majde Vrhovnik v Ljubljani. – *Sinteza* 15, 1969, str. 73–74.

1970

Ljubljana-Ferantov vrt, predel med Titovo cesto, Cigaletovo, Prežakovo in Trdinovo ulico, Bavarski dvor. – *Varstvo spomenikov* 13–14, 1968–1969 (1970), str. 162–163.

Ljubljana - OŠ Majde Vrhovnik. – *Varstvo spomenikov* 13–14, 1968–1969 (1970), str. 188–189.

Emona. – *Pionirski list*, leto 23, 1970, št. 26 (21.3.), str. 7–10.

1971

Emona v pozni antiki. – *Arheološki vestnik* 21–22, 1970–1971 (1971), str. 117–122.

Kronološka determinacija keramike tankih sten s severnega grobišča Emone. – *Materijali* 8, 1970 (1971), str. 115–124.

1972

Severno emonsko grobišče. – (Katalogi in monografije 8). – Ljubljana 1972, 272 str., 225 tabel.

La citta di Emona nel tardoantico e suoi ruderi paleocristiani. – *Arheološki vestnik* 23, 1972, str. 367–375.

Urban characteristics of Emona based on new discoveries. – *Archeologia Jugoslavica* 13, 1972, str. 42–50.

Simpozij Antično steklo v Jugoslaviji. – *Argo* 11, 1972, str. 37–38.

1973

Emonske freske. – Ljubljana 1973, 35 str.

Emona. – V: *Arheološka obdobja Ljubljane: pregled prazgodovine, antike in zgodnjega srednjega veka*. Katalog razstave. – Ljubljana 1973, str. 17–26.

1974

Kronološka in tipološka analiza lončenine emonskih grobišč. – Disertacija na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1974, 164 str.

Ljubljana-Ciril-Metodov trg, Streliška ulica, Igriška ulica. – *Varstvo spomenikov* 17–19, 1974, str. 132–133.

Ljubljana – Šumi, Dalmatinova ulica. – *Varstvo spomenikov* 17–19, 1974, str. 200.

Dr. Francè Stare. – *Dnevnik*, leto 23, 1974, št. 227 (22.8.), str. 5.

1975

Antične freske v slovenskem prostoru. Poročilo o raziskovalni nalogi. – Ljubljana 1975, 10 str.

Avber. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 134.

Barka. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.141.

Čipnje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.141.

Dutovlje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 134.

Erzelj. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.141.

Gabrovnica pri Komnu. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 136.

Gorjansko. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 137.

Gradišče pri Divači. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 131. Soavtor Franc Leben.

Gradišče pri Štjaku. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.141.

Hotičina. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 138.

Ivanji grad. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 137.

Kačiče - Pared. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 131.

Kastelec. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 129.

Komen. Gabrovnica pri Komnu. Gorjansko. Ivanji grad. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 137.

Kopriva. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 134.

Kreplje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.135.

Laže. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 139.

Lukovec. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.141.

Markovščina. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 138.

Matavun. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 131.

Naklo. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 132.

Pečki. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 143.

Podbreže. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 140.

Podpeč. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 129.

Rakitovec. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 129.

Rožar. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 129.

Slivje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.139. Soavtor Peter Petru.

Slope. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.139. Soavtor Peter Petru.

Senadole. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.140.

Sežana. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 140.

Skopo. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.135.

Sočerga. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 135.

Starod. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.139.

Štorje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 140.

Vrhovlje. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str.141.

Zagrajec. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 138.

- Zanigrad. – V: *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana 1975, str. 129.
- Bicchieri vitrei tardoantichi di Emona. – V: *Srednjevekovno staklo na Balkanu (5-15 vek)*, Zbornik radova Balkanološkog instituta SANU. – Beograd 1975, str. 49–51.
- 1976**
- Vrči z emonskih grobišč. – *Arheološki vestnik* 26, 1975 (1976), str. 15–18.
- Steklene zajemalke iz severnega emonskega grobišča. – *Arheološki vestnik* 25, 1974 (1976), str. 35–38.
- Porta praetoria - severna emonska vrata. – *Arheološki vestnik* 25, 1974 (1976), str. 387–391.
- Poznoantična in starokrščanska Emona. – *Materijali* 12, 1972 (1976), str. 231–238.
- Frescoes from Emona. – *Archeologia Iugoslavica* 17, 1976, str. 29–36.
- Aquileia ed Emona. – *Antichità Altoadriatiche* 9, 1976, str. 119–140.
- Emona. – Separat iz ciklusa predavanj "Velika arheološka nalazišta u Sloveniji" na Kolarčevi narodni univerzi, Beograd 1976, str. 49–53.
- Poročilo o kolokviju zaton antike v Sloveniji. – *Raziskovalec* 6, 1976, str. 305–306.
- Arheološki muzej na prostem. – *Naši razgledi* 25, 1967, št.12 (18.6.), str. 331.
- 1977**
- Keramika emonskih nekropol*. – (Dissertationes et monographiae 20) . – Ljubljana 1977, 109 str., 12 tabel.
- Nova napisa iz Emone. – *Arheološki vestnik* 28, 1977, str. 117–118.
- Urbanistične značilnosti Emone – *Materijali* 13, 1977, str. 19–34.
- Starožytna Emona – archeologiczne skarby Ljubljany*. – Katalog razstave, Varšava 1977, 10 str.
- Maria Teresa Marabini Moevs: The Roman thin walled pottery from Cosa (1948–1954), Memoirs of the American Academy in Rome, Volume XXXII, Rim 1973. – *Arheološki vestnik* 27, 1976 (1977), str. 304.
- 1978**
- Arheološki muzej na prostem*, zloženka. – Ljubljana 1978, 18 str.
- Emona at the beginning of great migration period. – V: *Problemi seobe naroda u Karpatskoj kotlini*. – Novi Sad 1978, str. 59–64. Soavtorica Irena Sivec.
- Kolokvij o zatonu antike (uvod). – *Arheološki vestnik* 29, 1978, str. 357–358.
- Najstarejši urbanistički koncept Emone. – *Materijali* 15, 1976 (1978), str. 103–110.
- Arheološke igre brez meja. – *Delo, sobotna priloga*, leto 20, 1978, št. 173 (29.7.).
- 1979**
- Varovanje arheoloških ostalin. – V: *Rešena arheološka dediščina Ljubljane*, katalog razstave. – Ljubljana 1979, str. 7–16. Soavtor Marijan Slabe.
- Antično obdobje. – V: *Rešena arheološka dediščina Ljubljane*, katalog razstave. – Ljubljana 1979, str. 37– 54.
- Ljubljana – Erjavčeva cesta. – *Varstvo spomenikov* 22, 1979, str. 286–288. Soavtorica Irena Sivec.
- 1980**
- Rimski grob z Dolenske ceste. – *Situla* 20–21, 1980, str. 459–465.
- Tiski o arheologiji Ljubljane. – V: *Razstava publikacij o zgodovini mesta Ljubljana*. – Ljubljana 1980, str. 11–13.
- Ob likovnih prilogah. – V: *Rimska lirika*. – Ljubljana 1980, str. 133–135.
- Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945–1980. – *Sinteza* 50, 51, 52, 1980, str. 83–85.
- Ljubljana. Ostaline antične Emone. – V: *Rešena arheološka dediščina Slovenije*, katalog razstave. – Ljubljana, 1980, str. 72–78.
- 1981**
- The problem of glass at Emona. – *Archeologia Iugoslavica* 20–21, 1980–1981, str. 136–142.
- Antička Emona. – V: *Spaseno arheološko blago Slovenije 1945–1980*, katalog razstave. – Ljubljana 1981, str. 52–55.
- Emona u svetlu očuvanih nalaza. – V: *Sačuvano arheološko nasleđe Ljubljane*, katalog razstave. – Beograd 1981, 3 str.
- Zaštita arheoloških ostataka. – V: *Sačuvano arheološko nasleđe Ljubljane*, katalog razstave. – Beograd 1981, 5 str. Soavtor Marijan Slabe.
- Arheološki predmeti z gledališko tematiko in nekaj podatkov o obstoju gledališča v Emoni. – V: *Antički teatar na tlu Jugoslavije*. – Novi Sad 1981, str. 263–272.
- Okrogla miza o novem Zakonu o varstvu naravne in kulturne dediščine. – *Arheo* 1, 1981, str. 17–25. Soavtorji Drago Svoljšak, Iva Curk, Marijan Slabe, Greta Hirschbäck-Merhar, Mehtilda Urleb, Bojan Djurić, Božidar Slapšak, Marjana Tomanič-Jevremov, Blagoje Jevremov, Janez Dular, Jože Oman, Matej Župančič, Andrej Pleterski, Peter Petru, Danilo Breščak.
- Vloga arheologije v našem kulturnem utripu. – *Arheološki vestnik* 32, 1981, str. 362–363.
- Miroslav Pahor: in memoriam. – *Naši razgledi* 30, 1981, št. 13 (10.7.), str. 385.
- Emona – okras Ljubljane. – *Slovenski koledar* 1981. – Ljubljana 1980, str. 103–106.
- 1982**
- Bronasta posoda iz Emone s figuralnim prizorom. – *Situla* 22/2, 1982, 22 str.
- Yugoslavia. – V: *Technologia nell'antichità* 2, Rivista di archeologia 6, 1982, str. 97–99. Soavtorica Iva Curk.
- Antična Emona. – V: *30 let Festivala Ljubljana*. – Ljubljana 1982, str. 55–56.
- 1983**
- Starokrščanski center v Emoni*. – (Katalogi in monografije 21). – Ljubljana 1983, 151 str., 63 tabel. Soavtorji Iva Curk, Peter Kos, Irena Sivec, Jaroslav Šašel.
- Trg revolucije v antiki. – V: *Trg revolucije nekoč in danes*. – Ljubljana 1983, str. 5–9.
- In memoriam: dr. Peter Petru. – *Archeologia Iugoslavica* 22–23, 1982–1983, str. 113–114.

- Arheološke raziskave. Poročilo o raziskovalni nalogi.* – Ljubljana 1983, 9. str. Soavtorji Marijan Slabe, Elica Boltin-Tome, Sonja Petru.
- Izvajanje novega zakona o naravni in kulturni dediščini z zornega kota dejavnosti muzejev s posebnim poudarkom na arheološko dediščino. – *Arheo* 3, 1983, str. 32–33.
- 1984**
- Arheološka obdobja Ljubljane. – V: *Zgodovina Ljubljane, prispevki za monografijo.* – Ljubljana 1984, str. 11–21.
- Arheološke raziskave. Raziskovalna naloga.* – Ljubljana 1984, 9 str.
- Antička Emona u svijetlu arheoloških nalaza. – V: *Arheološko nasleđe Ljubljane*, katalog razstave. – Pula 1984, 6 str.
- Prikaz arheološke rimske baštine. – V: *Arheološko nasleđe Ljubljane*, katalog razstave. – Pula 1984, 1 str.
- Zaštita arheološkega nasleđa. – V: *Arheološko nasleđe Ljubljane*, katalog razstave. – Pula 1984, 4 str. Soavtor Marijan Slabe.
- 1985**
- Mestni muzej I: arheološka dediščina Ljubljane in stalna arheološka razstava.* – (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije: zbirka vodnikov 152). – Maribor 1985, 51 str. Soavtorja Ivan Puš in Irena Sivec.
- Proizvodnja lončenine v Emoni. – *Kronika* 33, 1985, str. 209–213.
- Emonske nekropole, etnični in družbenoekonomski aspekti na podlagi pokopa in pridatkov. – *Materijali* 20, 1985, str. 151–168.
- Rimska kuhinja: 40 izvornih rimskih kuharskih receptov.* – Ljubljana 1985, 12 str. Soavtorica Alenka Možina.
- Ohranjanje starih vrednot. O antičnih spomenikih v Ljubljani. – V: *Prešernov koledar* 1986. – Ljubljana 1985, str. 66–72.
- 1986**
- Arheološki del zbirke (Lavičkova zbirka) – *Kolektiv*, leto 28, št. 4, maj 1986, str. 12.
- Archeological part of the collection. – V: *The Lavička collection*, zloženka. – Ljubljana 1986.
- V zadovoljstvu in sreči (razmišljanja ob božiču). – *Dnevnik*, leto 35, 1986, št. 347 (24.12.), str. 4.
- 1987**
- Wall-Paintings in Roman Slovenia. – V: *Pictores per provincias, Cahiers d'archéologie Romaine.* – Avenches 1987, str. 219–260.
- Raziskave za varstvo in predstavitev kulturne dediščine. Raziskovalna naloga.* – Ljubljana 1987, 1. zv. (loč. pag.). Soavtorji Nace Šumi, Iva Curk, Anica Cevc, Boris Kuhar, Duša Krnel-Umek, Ada Vidovič-Muha-Muha, Matija Žargi, Jasna Horvat, Jože Kokole, Ema Umek.
- Thin Walled Pottery from Slovenia. – *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 25–26, 1987, str. 451–464.
- Arheološki spomeniki Ljubljane (ob 25. obletnici izkoptavanja na Trgu revolucije). – *Varstvo spomenikov* 29, 1987, str. 45–48.
- Ljubljana. – *Varstvo spomenikov* 29, 1987, str. 258.
- 1988**
- Il problema della stratigrafia e il suo coordinamento con la cronologia degli strati più antichi di Emona. – V: *Gomolava, Chronologie und Stratigraphie der vorgeschichtlichen und antiken Kulturen der Donauniederung und Südosteuropas.* – Novi sad 1988, str. 209–213.
- Vegova – Turjaška nekoč in danes*, zloženka. – Ljubljana 1988.
- Soavtorji Irena Sivec, Martin Horvat, Janez Kos.
- Navade v stari Emoni. – V: *Živeti z Ljubljano.* – Ljubljana 1988, str. 18–19.
- Rimske izkopenine – Emona in situ. – V: *Živeti z Ljubljano.* – Ljubljana 1988, str. 85–86.
- 1989**
- Emona in età romana. – V: *Aquileia – Emona. Archeologia fra due regioni dalla preistoria al medioevo*, katalog razstave. – Udine 1989, str. 34–57.
- Hrana in kuha v antični Emoni.* – Ljubljana 1989, 45 str. Soavtor Boris Kuhar.
- 1990**
- Il problema urbanistico di Emona. – V: *La città nell'Italia settentrionale in età Romana.* Atti del convegno organizzato dal Dipartimento di scienze dell'Antichità dell'Università di Trieste e dall'École française de Rome, Trieste, 13.–15.3.1987. – Trieste-Roma 1990, str. 653–663. Soavtorica Milena Marega.
- Emona nel IV. secolo. Problemi di collegamento con Milano e l'area Padana. – V: *Felix temporis reparatio*, Atti del convegno "Milano capitale dell'impero Romano". – Milano 1990, str. 219–226.
- I rapporti tra Emona e la Venetia. – V: *La Venetia nell'area Padana-Danubiana.* – Padova 1990, str. 329–336.
- The production of thin-walled pottery at Poetovio: new evidence. – *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 27–28, 1990, str. 149–154. Soavtorja Mira Strmčnik Gulič, Ivan Tušek.
- 1991**
- Einfluss der Terra Sigillata Chiara auf die Einheimischen Keramikformen in Emona. – *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 29–30, 1991, str. 109–117. Soavtorica Verena Vidrih Perko.
- Some New data on the Production of Thin Walled Pottery from Poetovio. – *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 29–30, 1991, str. 149–151.
- NUK II – antika. – V: *NUK II., Ljubljanski grad: arheološke raziskave v letu 1990*, zloženka. – Ljubljana 1991, 6 str.
- Življenje v antični Emoni. – V: *Prešernov koledar* 1991. – Ljubljana 1990, str. 114–117.
- Hiša Fructuosa – vladarskega blagajnika, danes Ljubljanska banka. – *Ljubljanska banka* (časopis banke) 1, januar 1991, str. 12.
- 1992**
- Bronasti statueti iz Emone. – *Vjesnik arheološkega muzeja u Zagrebu* 24–25, 1991–1992 (1992), str. 49–54.
- Ljubljana. Arheologija. – V: *Enciklopedija Slovenije.* – Ljubljana 1992, str. 236–238.

- Ljubljana. Zgodovina. – V: *Enciklopedija Slovenije*. – Ljubljana 1992, str. 220–221.
- Antično obdobje. – V: *Rešena arheološka dediščina Ljubljane* (ponatis). – Ljubljana 1992, str. 40–119.
- Varovanje arheoloških ostalin. – V: *Rešena arheološka dediščina Ljubljane* (ponatis). – Ljubljana 1992, str. 7–15. Soavtor Marijan Slabe.
- Il vasellame tipo ACO. – *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 31–32, 1992, str. 383–390.
- 1993**
- La ceramica grezza negli strati d'insediamento più antichi di Emona. – V: *Archeometria della ceramica*. – Bologna 1993, str. 109–113. Soavtorica Verena Vidrih Perko.
- Emona von der Urgeschichte bis zum Mittelalter*, katalog razstave. – Ljubljana 1993, 46 str. Soavtorji Irena Sivec, Tatjana Bregant, Ivan Puš, Božena Dirjec.
- V Ljubljan'ci so pa take, ki imajo rinčke zlate. Šest tisoč let nakita iz arheoloških obdobj Ljubljane, zloženska. – Ljubljana 1993, 8 str. Soavtorji Irena Sivec, Ivan Puš, Martin Horvat, Janez Kos.
- 1994**
- Emonski forum*. – Ljubljana 1994, 4 str.
- Oglej. Arheologija. – V: *Enciklopedija Slovenije*. – Ljubljana 1994, str. 100.
- 1995**
- Due bronzetti a figura umana (Emona). – V: *Acta of the 12th International Congress on Ancient Bronzes, Nijmegen 1992*. – *Nederlandse archeologische rapporten* 18, 1995, str. 313–315.
- 1996**
- Emona in rimska kuhinja: Apicijevi recepti za današnjo rabo*. – Ljubljana 1996, 83 str. Soavtor Boris Kuhar.
- Uvodni zgodovinski trak. – V: *Pozdravljeni, prednamci!*, katalog razstave. – Ljubljana 1996, str. 11–17. Soavtorica Irena Sivec.
- Emona. – V: *Pozdravljeni, prednamci!*, katalog razstave. – Ljubljana 1996, str. 64–93.
- 1997**
- Sinteza antične materialne kulture Emone: zaključno poročilo o rezultatih znanstveno-raziskovalnega dela na področju aplikativnega raziskovanja*. – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Znanstveni inštitut, 1997, 56 str.
- Emona v pozni antiki v luči arhitekture. – *Arheološki vestnik* 48, 1997, str. 359–370.
- 1997, 1998**
- Antične freske v Sloveniji I, II*. – (Katalogi in monografije 31/1, 31/2). – Ljubljana 1997–1998, 2 zv., 359 str. Soavtor Veljko Toman.
- 1998**
- Town planning in Emona, the presentation and protection of archaeological monuments. – V: *The Roman Town in a Modern City*. Proceedings of the International Colloquium held on the occasion of the 100th Anniversary of the Aquincum Museum. Budapest 1994. Aquincum Nostrum II. – Budapest 1998, str. 110–115.
- Emona, vojaški tabor? – *Zgodovinski časopis* 52, 1998, str. 331–336.
- 1999**
- Emona*. – Ljubljana 1999, CD-ROM.
- Urbanizem Emone*. – Ljubljana 1999, 247 str.
- Zgodnjekrščanski center v Emoni*. – (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije: zbirka vodnikov 198). – Ljubljana 1999, 48 str.
- Igre in tekmovanja, atlet iz Emone. – V: *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem* (Šumijev zbornik). – Ljubljana 1999, str. 87–93.
- Neue Daten über Emona in der Übergangsperiode. – V: *Ancient metallurgy between Oriental Alps and Pannonian Plain* (uredila Alessandra Giumlia-Mair), Quaderni dell'Associazione Nazionale per Aquileia 8. – Trieste 2000, str. 121–127.
- Poslastica za humaniste in poznavalce. Iva Curk: "Arma virumque ...": ob tvarnih virih o rimski dobi na Slovenskem. – *Razgledi* 17, 1999, str. 19–20.
- 2001**
- Ivan Puš. – *Argo* 44, 2001, str. 117.
- A pottery kiln at Emona. – *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 37, 2001, str. 141–146. Soavtorica Janka Istenič.
- 2002**
- The figural vessel from Emona. – V: *From the parts to the whole*, Acta of the 13th International Bronze Congress held at Cambridge, Massachusetts, 1996. – Massachusetts 2002, str. 249–255.
- In memoriam Andrej Valič. 8. oktober 1931–27. marec 2003. – *Arheo* 22, 2002, str. 9–10.
- Antični spomeniki v Ljubljani. – *Ljubljana*, leto 7, št. 1–2, 2002, str. 14.
- Glavna severna vrata Emone. – *Ljubljana*, leto 7, št. 3–4, 2002, str. 17.
- Kip Emonca - začetek severnega grobišča. – *Ljubljana*, leto 7, št. 5–6, 2002, str. 16.
- Trg republike nekoč in danes: Fruktuosus, suženj iz vladarske hiše. – *Ljubljana*, leto 7, št. 7–8, 2002, str. 20.
- Forum, srce antičnega mesta. – *Ljubljana*, leto 7, št. 9–10, 2002, str. 20.
- Saturnalijske – antični način praznovanja novega leta. – *Ljubljana*, leto 7, št. 11–12, 2002, str. 7–8.
- 2003**
- Antično obdobje. – V: *Dobrodošli v Furlaniji*, Furlansko filološko združenje, osemdeseti kongres, Ljubljana, 21. september 2003. – Udine 2003, str. 119–121.
- 2004**
- Arheološka Ljubljana / Ljubljana in Antiquity*. – Ljubljana 2004, 43 str.
- 2005**
- Arheološka Ljubljana / Ljubljana in Antiquity* (ponatis). – Ljubljana 2005, 43 str.

Emona in rimska kuhinja. – *Goriški letnik* 30–31, 2003–2004 (2005), str. 73–89.

2006

Emonski forum. – Koper 2006, 285 str. Soavtorji Peter Kos, Iva Mikl Curk, Verena Perko, Irena Lazar, Irena Sivec.

Uredništvo

Les mosaïques chrétienne en Yougoslavie / Ranohriščanski mozaïci u Jugoslaviji. – *Materijali* 18, 1980, 259 str.

Mentorstvo

V. Vidrih-Perko, *Poznoantične amfore v Sloveniji*. – Disertacija. Oddelek za Arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 1994, 305 str. Somentor B. Slapšak.

M. Jezernik, N. Del Cott in T. Krajnc, *Antični napisi na fasadah ljubljanskih hiš*, (Osnovna šola Mirana Jarca). – Ljubljana 1996.

Intervjuji

Bogata arheološka dediščina: pogovor z arheologinjo Ljudmilo Plesničar. – *Slovenec* 19, 1992, (24. 1.), str. 5. (J. Kolarič).

S kraškega praga v Ljubljano k uspehu, ugledu. – *Kras* 5, 1998, št. 25, str. 10–12 (I. Vodopivec-Rebolj).

Skladnost, ki zrasla iz večstoletnih izkušenj. – *Gea* 11, 2001, št. 1, str. 68–70 (J. Sterle).

Kopališča in igralnice na tleh bodoče univerzitetne knjižnice. Nova odkritja o rimski Emoni. – Delo, leto 46, 2004, št.110 (13. 5.), str. 20 (T. Švagelj).

Bernarda ŽUPANEK in Božena DIRJEC